

आचार्य परीक्षापाठ्यक्रमः

वार्षिकपरीक्षापाठ्यक्रमः

स्वाध्यायिछात्राणां कृते

प्रथमवर्षम्

२०१६-१७

विषय- शुक्लयजुर्वेदः

महर्षिपाणिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयः

देवासमार्गः, उज्जयिनी (म.प्र.) 456010

दूरभाषः- (0734) 2526044, दूरप्रैषः- (0734) 2524845

अणुसङ्केतः - regpsvtmp@rediffmail.com, अन्तर्जालपुटम् - www.mpsvvujain.org

परीक्षायोजना
आचार्यपरीक्षा
आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

प्रथमवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – प्रथमम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – महीधरभाष्यम्, शतपथब्राह्मणं च

(क) शुक्लयजुर्वेदसंहितायाः महीधरभाष्यम् (11–14 अध्यायपर्यन्तम्)

एककः-1.	एकादशोऽध्यायः	20
एककः-2.	द्वादशोऽध्यायः	20
एककः-3.	त्रयोदशोऽध्यायः	20
एककः-4.	चतुर्दशोऽध्यायः	20

(ख) शतपथब्राह्मणम् – सायणभाष्यसहितम् (प्रथमकाण्डस्य प्रथमोऽध्यायः)

एककः-5.	प्रथमोऽध्यायः	20
---------	---------------	----

सहायकग्रन्थाः

1. शुक्लयजुर्वेदसंहिता(महीधरभाष्यम्), जगदीशलाल शास्त्री, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली
2. शतपथब्राह्मणम्, युगलकिशोर मिश्र, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः $2 \times 5 = 10$
2. लघूत्तरीयप्रश्नाः $6 \times 5 = 30$
3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः $12 \times 5 = 60$

आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

प्रथमवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – द्वितीयम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – अर्थसंग्रहः बृहद्देवताश्च

(क) अर्थसंग्रहः

एककः-1. पूर्वाद्धम् 20

एककः-2. उत्तराद्धम् 20

(ख) बृहद्देवता

एककः-3. प्रथमोऽध्यायः 20

एककः-4. द्वितीयोऽध्यायः 20

एककः-5. तृतीयोऽध्यायः 20

सहायकग्रन्थाः

1. अर्थसंग्रहः, सत्यप्रकाश शर्मा, साहित्य भंडार, मेरठ
2. बृहद्देवता, रामकुमार राय, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः 2×5 = 10

2. लघूत्तरीयप्रश्नाः 6×5 = 30

3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः 12×5 = 60

आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

प्रथमवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – तृतीयम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – श्रौतसूत्रम्, बृहदारण्यकोपनिषच्च

(क) सकर्कभाष्यकात्यायनश्रौतसूत्रम् (01–04 अध्यायपर्यन्तम्)

एककः-1.	प्रथमोऽध्यायः	20
एककः-2.	द्वितीयोऽध्यायः	20
एककः-3.	तृतीयोऽध्यायः	20
एककः-4.	चतुर्थोऽध्यायः	20

(ख) बृहदारण्यकोपनिषद्

एककः-5.	प्रथमोऽध्यायः	20
---------	---------------	----

सहायकग्रन्थाः

1. कात्यायनश्रौतसूत्रम्, विद्याधर शर्मा, अच्युतग्रन्थामाला, काशी
2. बृहदारण्यकोपनिषद्, गीताप्रेस, गोरखपुर

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः $2 \times 5 = 10$
2. लघूत्तरीयप्रश्नाः $6 \times 5 = 30$
3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः $12 \times 5 = 60$

आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

प्रथमवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – चतुर्थम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – भाष्यभूमिका, उपनिषदश्च

(क) ऋग्वेदभाष्यभूमिका सायणीया

एककः-1. पूर्वार्धम् 20

एककः-2. उत्तरार्धम् 20

(ख) उपनिषदः

एककः-1. ईशोपनिषद् (सम्पूर्णम्) 20

एककः-2. कठोपनिषद् (प्रथमोऽध्यायः) 20

एककः-3. बृहदारण्यकोपनिषद् (द्वितीयोऽध्यायः) 20

सहायकग्रन्थाः

1. ऋग्वेदभाष्यभूमिका, वीरेन्द्र कुमार वर्मा, भारतीय विद्या प्रकाशन, वाराणसी
2. ईशोपनिषद्, गीताप्रेस, गोरखपुर
3. कठोपनिषद्, गीताप्रेस, गोरखपुर
4. बृहदारण्यकोपनिषद्, गीताप्रेस, गोरखपुर

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः 2×5 = 10

2. लघूत्तरीयप्रश्नाः 6×5 = 30

3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः 12×5 = 60

आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

द्वितीयवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – प्रथमम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – महीधरभाष्यम् जैमिनीयन्यायमाला च

(क) शुक्लयजुर्वेदसंहितायाः महीधरभाष्यम् (15–18 अध्यायपर्यन्तम्)

एककः-1.	पंचदशोऽध्यायः	20
एककः-2.	षोडशोऽध्यायः	20
एककः-3.	सप्तदशोऽध्यायः	20
एककः-4.	अष्टादशोऽध्यायः	20

(ख) जैमिनीयन्यायमाला (प्रथमोध्यायः)

एककः-5.	01-04 पादपर्यन्तम्	20
---------	--------------------	----

सहायकग्रन्थाः

1. शुक्लयजुर्वेदसंहिता(महीधरभाष्यम्), जगदीशलाल शास्त्री, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली
2. जैमिनीयन्यायमाला, रामनाथ एवं पट्टाभिरामशास्त्री, चौखम्बा संस्कृत सीरीज, वाराणसी

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः $2 \times 5 = 10$
2. लघूत्तरीयप्रश्नाः $6 \times 5 = 30$
3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः $12 \times 5 = 60$

आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

द्वितीयवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – द्वितीयम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – ब्राह्मणं कात्यायनशुल्बसूत्रं च

(क) शतपथब्राह्मणम् – सायणभाष्यम् (प्रथमकाण्डम्)

एककः-1.	द्वितीयोऽध्यायः	20
एककः-2.	तृतीयोऽध्यायः	20
एककः-3.	चतुर्थोऽध्यायः	20

(ख) कात्यायनशुल्बसूत्रम् (01-06 कण्डिकापर्यन्तम्)

एककः-4.	01-03 कण्डिका	20
एककः-5.	04-06 कण्डिका	20

सहायकग्रन्थाः

1. शतपथब्राह्मणम्, युगलकिशोर मिश्र, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी
2. कात्यायनशुल्बसूत्रम्, चन्द्रकान्ता राय, आचार्यगोपालचन्द्रमिश्र वैदिकउन्नयनसंस्थान, काशी

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः $2 \times 5 = 10$
2. लघूत्तरीयप्रश्नाः $6 \times 5 = 30$
3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः $12 \times 5 = 60$

आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

द्वितीयवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – तृतीयम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – श्रौतसूत्रम्, इष्टिप्रयोगश्च

(क) सकर्कभाष्यकात्यायनश्रौतसूत्रम् (05–07 अध्यायपर्यन्तम्)

एककः-1. पंचमोऽध्यायः 20

एककः-2. षष्ठोऽध्यायः 20

एककः-3. सप्तमोऽध्यायः 20

(ख) दर्शपूर्णमासपद्धतिः

एककः-4. पिण्डपित्रेष्टिः दर्शेष्टिश्च 20

एककः-5. पौर्णमासेष्टिः 20

सहायकग्रन्थाः

1. कात्यायनश्रौतसूत्रम्, विद्याधर शर्मा, अच्युतग्रन्थामाला, काशी
2. दर्शपौर्णमासपद्धतिः, भीमसेनशर्मा, रामलाल कपूर ट्रस्ट, सोनीपत, हरियाणा

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः 2×5 = 10

2. लघूत्तरीयप्रश्नाः 6×5 = 30

3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः 12×5 = 60

आचार्यपरीक्षापाठ्यक्रमः

द्वितीयवर्षम्

शुक्लयजुर्वेदः

प्रश्नपत्रम् – चतुर्थम्

पूर्णांकाः 100

विषयः – स्वशास्त्रीयनिबन्धः, श्रौतयज्ञविमर्शश्च

(क) स्वशास्त्रीयनिबन्धः

एककः-1.	वेदभाष्यकाराणां परिचयः	20
एककः-2.	वैदिकसाहित्येतिहासः	20
एककः-3.	श्रौतयागानां यज्ञापात्राणां च परिचयः	20

(ख) श्रौतयज्ञविमर्शः

एककः-4.	पूर्वार्द्धम्	20
एककः-5.	उत्तरार्द्धम्	20

सहायकग्रन्थाः

1. कात्यायन यज्ञपद्धति विमर्श, आचार्य मनोहरलाल द्विवेदी, राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान, नईदिल्ली
2. श्रौतयज्ञ परिचय, वेणीरामशर्मा गौड, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
3. वैदिक साहित्य और संस्कृति, बलदेव उपाध्याय, शारदा प्रकाशन, वाराणसी

अंकविभाजनम्

प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नाः भवेयुः –

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः	2×5 = 10
2. लघूत्तरीयप्रश्नाः	6×5 = 30
3. दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः	12×5 = 60